

© PCS

Studiedag Azalea en Rhododendron focust op duurzame gewasbescherming

Net als de andere studiedagen afgelopen winter werd ook de studiedag azalea en Rhododendron als webinar georganiseerd. De digitale organisatie was in handen van mede-organisator PCS. Een 150-tal geïnteresseerden volgde deze studiedag, die dit jaar de klemtoon legde op duurzame gewasbescherming bij de aanpak van insecten.

*Pascal Braekman,
Sectoradvies sierteelt & gewasbescherming
Departement Landbouw en Visserij*

Bladluizen

Johan Witters (ILVO) lichtte de verschillende soorten (schadelijke) bladluizen en hun levenscycli toe, namelijk de Rhododendronbladluis (*Illinoia lambersi*), de aardappeltop-

luis (*Macrosiphum euphorbiae*), de perzikbladluis (*Myzus persicae*), de zwarte bonenluis (*Aphis fabae*) en de gevlekte bladluis (*Neomyzus circumflexus* of *Aulacorthum circumflexum*). Johan beschreef hoe je deze bladluizen kan onderscheiden aan de hand

van soortspecifieke kenmerken als staartje, siphonen, antennen, voorhoofdsknobbels, poten, kleur en vorm. Zo zijn bijvoorbeeld de poten bij de Rhododendronluis lang en zijn de tippen zwart gekleurd, terwijl de perzikbladluis en zwarte bonenluis

korte poten hebben. De gevlekte bladluizen heeft ook lange poten, maar deze zijn slechts licht gekleurd. Bladluizen zijn (heel) gevoelig aan resistentieontwikkeling tegen bepaalde insecticiden, omdat ze zich immers zowel geslachtelijk als ongeslachtelijk voortplanten. Vooral door deze ongeslachtelijke voortplanting - samen met het feit dat bladluizen levendbarend zijn en dus geen eistadium kennen - kan dit onder optimale omgevingsomstandigheden van temperatuur en aanwezige waardplanten leiden tot een explosieve groei. Zo kan een hogere ongevoelheids- of resistentiegraad voor een insecticide heel snel aan een groot aantal nakomelingen doorgegeven worden!

Natuurlijke vijanden

Joachim Moens (HoGent) ging nader in op de mogelijkheden om schadelijke plagen onder controle te houden met natuurlijke vijanden. Het teruglopende aanbod van voldoende efficiënte en vernieuwende chemische middelen leidt ertoe dat bepaalde plagen (opnieuw) meer op de voorgrond treden. Natuurlijke plaagbeheersing wordt meer en meer als een valabel en noodzakelijk alternatief aanzien. Het kan omschreven worden als het zelfregulerend vermogen waarover elke ecosysteem beschikt om plagen onder controle te houden. Behalve het uitzetten van specifieke nuttigen kunnen ook de leefomstandigheden in de buurt van productiepercelen geoptimaliseerd worden om nuttigen aan te trekken. Denk hierbij aan het creëren van geschikte overwinteringsplaatsen en het beschikbaar zijn van voldoende voedsel om de voorplantingscycli van de nuttigen te laten verder lopen. Immers, bij heel wat nuttigen voeden niet alle ontwikkelingsstadia zich met schadelijke insecten. Zo voeden volwassen sluipwespen, onze-lieve-heersbeestjes, zweef- en gaasvliegen zich met pollen en nectar van bloemen, terwijl hun larven zich voeden met onder meer bladluizen. Men dient ook stil te staan bij de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen. Is het gebruik echt nodig (schadedrempel)? Zijn er eventueel niet-chemische alternatieven? Kun-

“ Bladluizen zijn (heel) gevoelig aan resistentieontwikkeling tegen bepaalde insecticiden.

nen er andere middelen gebruikt worden met een minder schadelijk effect op nuttigen? Frans onderzoek toont aan dat er ook mogelijkheden zijn bij containerplanten, door voedselplanten te gebruiken die nuttigen aantrekken. Belangrijk hierbij is dat de bloei van de voedselplant voor deze van het cultuurgewas valt, de voedselplant ook gepast onderhouden dient te worden en dat men er bij de keuze van een voedselplant dient op te letten dat deze geen schadelijke plagen aantrekt. Het onderzoek toonde een effect van de voedselplanten op plaagonderdrukking in de omringende containerplanten aan binnen een straal van 5 m.

Aansluitend hierop werden twee onderzoeksprojecten toegelicht die ziekten en plagen aanpakken volgens niet-chemische IPM-principes. Jochem Bonte (ILVO) belichtte het project 'Beware & Note', dat zich de ontwikkeling van een systeem voor bewustmaking, snelle opsporing en melding van plantschadelijke quarantaine-organismen in België tot doel stelt. Joachim Audenaert (PCS) gaf een toelichting over de doelstellingen opgenomen in het pas gestarte VLAIO-onderzoeksproject 'Innovatieve ziekte- en plaagbeheersing in de openlucht sierteelt'. Binnen dit project zal de komende jaren onderzoek gevoerd worden om tot duurzame oplossingen in buitenteelten te komen, namelijk bladluizen, rupsen, Phytophthora en Calonectria.

Actua

Els Pauwels (PCS) lichtte de stand van zaken toe met betrekking tot de nabije toekomst van de toelatingen van de

gewasbeschermingsmiddelen Radia en Off-Shoot-O, de lopende bloeierven azalea en het Floraliën-alternatief, dat ook vanuit Gentse azalea ondersteund wordt. Aansluitend ging ze dieper in op het lopende onderzoeks- en voorlichtingsproject 'Bio4safe'. Dit project wil het water- en meststoffengebruik in de tuinbouw reduceren en demonstreert daarom het gebruik van innovatieve meetsensoren en biostimulanten om de planten te helpen bij abiotische stress. Ze riep op om gebruik te maken van de database die in het kader van dit project op poten gezet wordt. Deze wil betrouwbare, collegiaal getoetste databundelen, onder meer van de effectiviteit van commercieel beschikbare biostimulanten. Dit moet leiden tot het juiste gebruik van effectieve biostimulanten op de juiste gewassen en tot een verhoging van de productiviteit gecombineerd met een verlaging van de impact op het milieu.

Binnen de 'Actua gewasbescherming' vroeg ondergetekende aandacht voor twee beleidsrelevante topics: de verplichte aansluiting bij een onafhankelijke controle instantie (OCI) en de fytolientie. Je kan de details nalezen in de Aksent-bijdrage van februari. Dirk Baets ging nader in op het belang van spuittechniek. We komen hierop terug in de Aksent-bijdrage van april. In een laatste bijdrage belichtte Hanne Denaeghel (PCS) kort voorlopige resultaten van het demonstratieproject 'Nutriëntenafvoer in grondloze openlucht sierteelt (first flush)'. ■

Alle presentaties zijn beschikbaar via www.pcsierteelt.be > 'Onderzoek & Publicaties'.